

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 116/20

Luxemburg, 23 septembrie 2020

Hotărârea în cauzele conexate T-515/13 RENV Spania/Comisia și
T-719/13 RENV
Lico Leasing, SA și Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de
Reconversión, SA/Comisia

**Regimul fiscal spaniol aplicabil anumitor acorduri de leasing financiar încheiate de
șantiere navale constituie o schemă de ajutor**

Ajutoarele de stat ilegale acordate în acest temei trebuie recuperate de la beneficiarii lor

În 2006, Comisia Europeană fusese sesizată cu mai multe plângeri în legătură cu aplicarea „sistemului fiscal spaniol în materie de leasing” (denumit în continuare „STL”) anumitor acorduri de leasing financiar, în măsura în care aceasta permitea companiilor maritime să beneficieze de o reducere de preț de 20-30% pentru achiziționarea de nave construite de șantiere navale spaniole. Potrivit Comisiei, obiectivul sistemului STL era acela de a genera avantaje fiscale în favoarea unor grupuri de interes economic (denumite în continuare „GIE”) și a investitorilor care participă la acestea și, apoi, de a transfera o parte din aceste avantaje către companiile maritime care au achiziționat o navă nouă.

Într-o decizie¹ adoptată în iulie 2013, Comisia a considerat că STL constituia un ajutor de stat² sub formă de avantaj fiscal selectiv care era parțial incompatibil cu piața internă. Întrucât această schemă de ajutor fusese pusă în aplicare de la 1 ianuarie 2002 cu încălcarea obligației de notificare³, aceasta a impus autorităților naționale să recupereze aceste ajutoare de la investitori, și anume membrii GIE.

În septembrie 2013, Spania, Lico Leasing SA și Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de Reconversión SA (denumite în continuare „reclamantele”) au formulat acțiuni în anulare împotriva deciziei Comisiei. În Hotărârea din 17 decembrie 2015, Spania și alții/Comisia⁴ ([T-515/13 și T-719/13](#)), Tribunalul Uniunii Europene a considerat că avantajul perceput de investitorii GIE nu era selectiv și că motivarea referitoare la criteriile de denaturare a concurenței și de afectare a schimburilor comerciale era insuficientă. În consecință, decizia Comisiei a fost anulată fără să fie necesar să se statueze cu privire la celelalte motive și argumente invocate de reclamante. Curtea, sesizată cu un recurs formulat de Comisie, a anulat, prin Hotărârea din 25 iulie 2018, Comisia/Spania și alții⁵ ([C-128/16 P](#)), hotărârea Tribunalului. Astfel, Curtea a considerat că Tribunalul, în cadrul analizei sale privind caracterul selectiv al măsurilor fiscale, aplicase în mod eronat dispozițiile tratatului referitoare la ajutoarele de stat și, contrar celor concluzionate de acesta, decizia Comisiei nu era afectată de un viciu de motivare. După ce a arătat că Tribunalul nu se pronunțase cu privire la toate motivele invocate în fața sa, Curtea a considerat că litigiul nu este în stare de judecată și, prin urmare, a trimis cauzele Tribunalului spre rejudecare.

Prin Hotărârea după trimiterea spre rejudecare din 23 septembrie 2020, Spania și alții/Comisia (T-515/13 RENV și T-719/13 RENV), Tribunalul a respins acțiunile introduse de reclamante.

¹ Decizia 2014/200/UE a Comisiei din 17 iulie 2013 privind schema de ajutoare SA.21233 C/11 (ex NN/11, ex CP 137/06) pusă în aplicare de Spania – Regim fiscal aplicabil anumitor acorduri de leasing financiar, cunoscut și sub denumirea de sistem fiscal spaniol în materie de leasing (JO 2014, L 114, p. 1).

² În sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.

³ Prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE.

⁴ A se vedea [CP 150/15](#).

⁵ A se vedea [CP 115/18](#).

Tribunalul a examinat, în primul rând, calificarea măsurilor fiscale ca ajutoare de stat. În acest cadru, acesta a verificat, mai întâi, dacă Comisia putea concluziona că avantajele acordate pe baza STL, analizat în ansamblu, prezentau un caracter selectiv. După o evocare a jurisprudenței privind selectivitatea care rezultă din puterea discreționară a administrațiilor naționale atunci când își exercită competențele fiscale⁶, Tribunalul a observat că beneficiul regimului fiscal în discuție era acordat de administrația fiscală în cadrul unui regim de autorizare prealabilă pe baza unor criterii vagi care presupuneau o interpretare a cărei exercitare nu făcea obiectul niciunei reglementări. Astfel, administrația fiscală putea stabili data de începere pentru amortizare în funcție de împrejurări definite în termeni care confereau administrației o marjă de apreciere importantă. Potrivit Tribunalului, existența acestor aspecte discreționare era de natură să favorizeze beneficiarii în raport cu alte persoane impozabile care se găseau într-o situație de fapt și de drept comparabilă. În special, alte GIE ar fi putut să nu beneficieze de amortizarea anticipată în aceleași condiții. În plus, pentru a înlătura argumentul potrivit căruia autorizația fusese acordată în practică tuturor GIE active în sectorul în cauză, Tribunalul a subliniat că, având în vedere caracterul discreționar *de jure* al reglementării, nu este relevant dacă aplicarea sa a fost sau nu discreționară *de facto*. Tribunalul a dedus că, dat fiind că una dintre măsurile care permitea să se beneficieze de STL în ansamblu era selectivă, și anume autorizarea amortizării anticipate, Comisia nu a săvârșit o eroare atunci când a considerat că sistemul era selectiv în ansamblu. Apoi, Tribunalul a subliniat că piața achiziționării și vânzării de nave maritime era deschisă schimburilor comerciale dintre statele membre și că o reducere de 20-30% a prețului unei nave amenința să denatureze concurența pe această piață pe care erau active GIE. Astfel, erau îndeplinite condițiile referitoare la riscul de denaturare a concurenței și de afectare a schimburilor comerciale dintre statele membre. În consecință, Tribunalul a respins motivul întemeiat pe o nerespectare a calificării unei măsuri ca ajutor de stat.

Tribunalul a examinat, în al doilea rând, recuperarea ajutoarelor ilegale și a respins diferitele motive invocate de reclamante în această privință. În special, acesta a înlăturat presupusa încălcare a principiului încrederii legitime. Astfel, reclamantele nu reușiseră să demonstreze că obținuseră de la Comisie asigurări precise, necondiționate și concordante din care ar rezulta că regimul în discuție nu intra sub incidența noțiunii de „ajutor de stat”. Pe de altă parte, Tribunalul a constatat că Comisia luase în mod corespunzător în considerare în decizia sa cerința securității juridice, ceea ce o determinase să limiteze în timp recuperarea ajutoarelor ilegale. Astfel, recuperarea ajutoarelor a fost limitată la cele acordate după publicarea deciziei referitoare la GIE fiscale din Franța, care pusese capăt unei situații de insecuritate juridică care rezulta din decizia Brittany Ferries⁷. În această privință, Tribunalul constată că Comisia nu a săvârșit o eroare atunci când a considerat că publicarea acestei decizii făcuse să înceteze orice insecuritate juridică, având în vedere faptul că în această decizie un regim comparabil cu STL fusese calificat drept ajutor de stat. În plus, Tribunalul a subliniat că validitatea acestei constatări nu era repusă în discuție de împrejurări ulterioare, precum o pretinsă inacțiune a Comisiei în raport cu regimul în discuție.

În sfârșit, Tribunalul a respins de asemenea motivul întemeiat pe încălcarea principiilor aplicabile recuperării. Reclamantele criticau decizia Comisiei în măsura în care aceasta dispunea recuperarea integralității ajutorului de la investitori (membrii GIE), deși o parte a avantajului fiscal era transferată companiilor maritime. Astfel, Comisia decisese că companiile maritime nu erau beneficiarele ajutorului, astfel încât ordinul de recuperare viza în mod exclusiv și integral investitorii, singurii beneficiari ai totalității ajutorului, din cauza regimului de transparență fiscală al GIE. Tribunalul a statuat că, fără a săvârși o eroare, Comisia a dispus recuperarea integralității

⁶ Hotărârile Curții din 26 septembrie 1996, Franța/Comisia ([C-241/94](#), punctul 23), din 29 iunie 1999, DM Transport ([C-256/97](#), punctul 27), din 18 iulie 2013, P ([C-6/12](#), punctul 27) și din 25 iulie 2018, Comisia/Spania și alții ([C-128/16 P](#), punctul 55). Hotărârile Tribunalului din 28 noiembrie 2008, Hotel Cipriani/Comisia ([T-254/00](#), [T-270/00](#) și [T-277/00](#), punctul 97) și din 20 septembrie 2019, Port autonome du Centre et de l'Ouest și alții/Comisia ([T-673/17](#), punctul 188).

⁷ Decizia Brittany Ferries, adoptată în 2001, putuse să-i determine pe operatorii economici să considere că avantajele fiscale, precum cele acordate în cadrul STL, puteau constitui măsuri cu caracter general, nefiind ajutoare de stat. Cu toate acestea, potrivit Comisiei, situația de insecuritate juridică s-a încheiat prin adoptarea unei decizii privind GIE fiscale din Franța, publicată la 30 aprilie 2007, care ar fi trebuit să determine un operator prudent și avizat să considere că un regim similar cu STL ar putea constitui un ajutor de stat.

ajutorului de la investitori, deși aceștia transferaseră o parte a avantajului către alți operatori, din moment ce aceștia nu erau considerați drept beneficiari ai ajutorului. Astfel, investitorii sunt cei care au beneficiat efectiv de ajutor, dat fiind că reglementarea aplicabilă nu le impunea transferul unei părți a ajutorului către terți.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.